

Nr 511.

Av herr **Spångberg m. fl.**, om avslag å Kungl. Maj:ts proposition, nr 183, angående förslag till kungörelse angående tillämpning för riket i dess helhet av vissa bestämmelser i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22) m. m.

I proposition nr 183 har regeringen föreslagit sådana åtgärder, att landsbygden skall sättas under polismaktens förmynderskap i fråga om rätt att anordna möten, föredrag och nöjen. Sålunda skall enligt propositionen *endast efter polisens tillstånd* föredrag få anordnas på allmän väg eller på annan plats under bar himmel dit allmänheten eljest obehindrat har tillträde. Samma bestämmelser föreslages gälla för anordnande av nöjen. Det är de sista resterna av den redan förut nog så kringgårdade omskrutna »svenska friheten», som regeringen därmed söker att ytterligare kringgårdas.

Till grund för förslaget ligger ett från reaktionärt håll framfört önskemål att hindra arbetarrörelsens fria församlingsrätt. Som stöd för förslaget anför regeringen utlåtanden från länsstyrelserna d. v. s. residensstädernas byråkratiska ämbets- och tjänstemäns synpunkter. Det av regeringen som ytterligare stöd för sin reaktionära åtgärd åberopade önskemålet att upprätthålla ordningen hänger fullständigt i luften, då inga störningar förekomma, som kan motivera en sådan åtgärd. Tvärtom kan man överallt konstatera en utomordentligt hög möteskultur. Det är betecknande för regeringens inställning, att den ej ansett sig behöva anföra några exempel på sådana störningar och svårigheter för möteskulturen, som regeringen säger sig vilja avhjälpa.

Det är även betecknande, att regeringen ej ansett sig böra inhämta uttalanden från berörda landsbygdsbefolkning eller dess egna organisationer, politiska organisationer, fackföreningar, nykterhetsorganisationer etc. Hade så skett skulle det ha blivit klarlagt att regeringsförslaget icke kan betraktas såsom ett syfte att upprätthålla ordning. Dess tillämpning i praktiken blir trakasserier och försvärande av det politiska och kulturella arbetet på landsbygden.

Styrelsen för Svenska landskommunernas förbund anför i sitt yttrande över förslaget en del exempel på svårigheter, som, om propositionen antoges, skulle uppstå på grund av »de långa avstånden på landsbygden», »landsfiskalskontorens och landsfiskalernas icke alltid så snabba expedition» m. m. samt drager den fullt riktiga slutsatsen, att det är »mycket sannolikt att förslagets genomförande komme att verka hämmande på de kulturella rörelserna som egentligen äro de, som ha upptagit och utföra kampen mot de osunda folknöjena». Styrelsen tilläg-

ger, att »det går emellertid icke att bekämpa de sämre nöjena med förordningar och polismakt».

Regeringsförslaget är ett led i den pågående klasslagstiftningen, som söker hindra den egendomslösa befolkningens organisations- och församlingsfrihet. I detta fall har regeringen gått så långt, att den söker hindra de breda folklagen den »rätt till landsvägen», som f. n. finns och som de senaste decenniernas reaktionära regeringar icke vågat beröva den egendomslöse. Det är en från det döda tsarsystemet återupplivad metod och anda, som man särskilt under senaste tiden i flera former sökt upprätta här i landet.

Då det icke finnes någon anledning för de breda folklagen att vare sig ställa sig under polisens förmynderskap eller betala de dryga omkostnader detta ökade förmynderskap kommer att medföra, bör propositionen avslås.

Med hänvisning till vad här anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte avslå proposition nr 183. »

Stockholm den 4 april 1932.

Viktor Herou.

Oscar Öhman.

Aug. Spångberg.

Edoff Andersson.

Nils Flyg.

K. Kilbom.

Verner Karlsson.

J. P. Dahlén.
